

Geïnteresseerden

notitie

Update realisaties gassamenstelling
Projectbureau Nieuw Aardgas

Agentschap NL

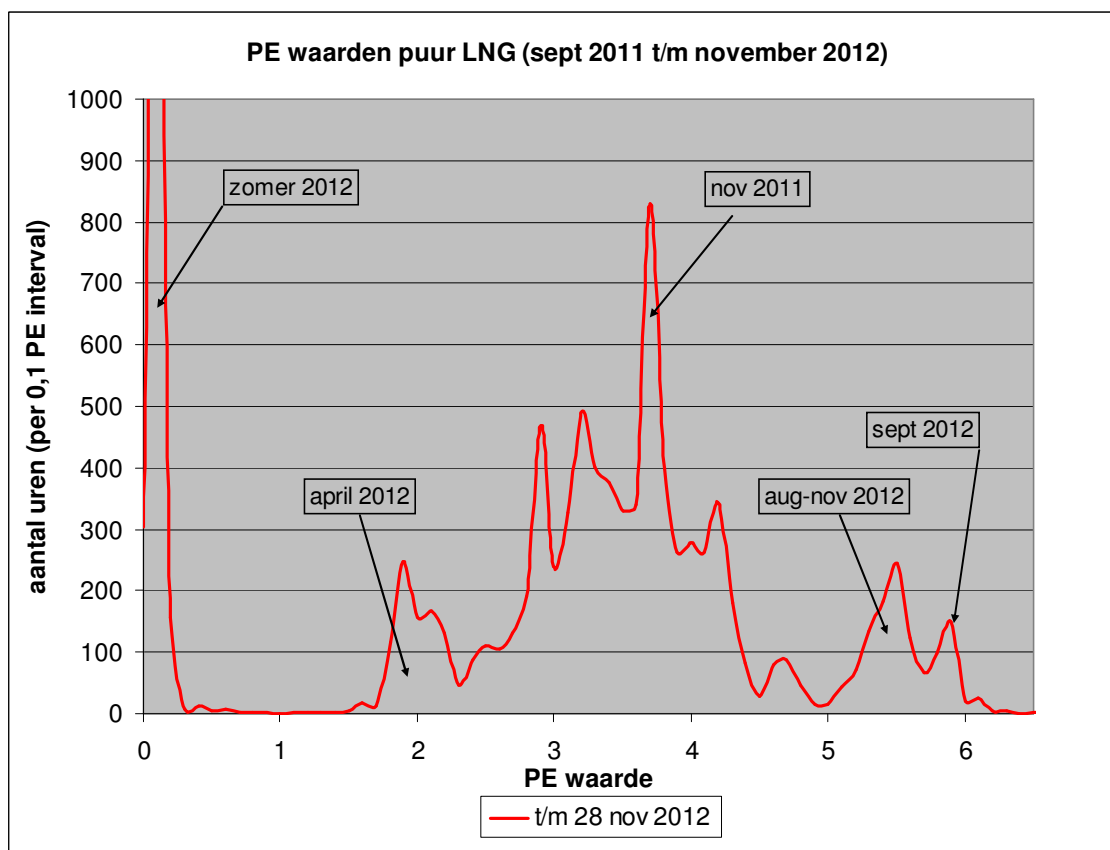
Prinses Beatrixlaan 2
2595 AL Den Haag
Postbus 93144
2509 AC Den Haag
www.agentschapnl.nl

Knol

In deze notitie wordt een beeld gegeven van de recente ontwikkeling op het gebied van gassamenstelling in het transportnet van hoogcalorisch gas. Er is gekeken naar de PE van het geïmporteerde LNG en naar een aantal regio's met veel eindgebruikers aan dit H-gas net.

LNG

In onderstaande figuur wordt het spectrum van het PE getal van het LNG getoond, zoals dat sinds 1 september 2011 is aangeboden. Van een aantal veel voorkomende waarden is aangegeven wanneer deze pieken zijn opgetreden. De hoogste waargenomen waarde lag rond de PE=6,5. Ten opzichte van het 'klassieke H-gas' dat voorheen in de regio Rotterdam werd geleverd, met PE waarden tussen 4 en 7 en een zwaartepunt rond PE=6, lag het PE-gehalte relatief laag.

Figuur 1: Realisatie PE vanuit Gate terminal

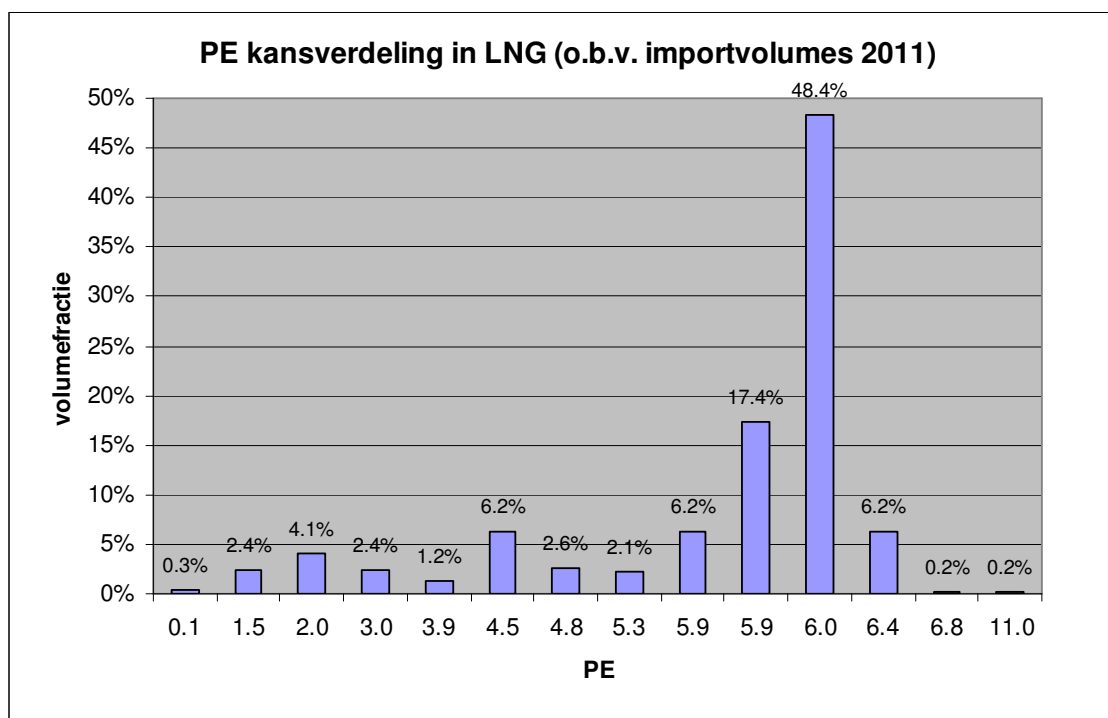
>> Als het gaat om duurzaamheid,
innovatie en internationaal

De verspreiding van dit LNG buiten Rotterdam is relatief beperkt geweest, omdat LNG productie veelal lager was dan de lokale marktvraag.

Datum
8 februari 2013

Gedurende de zomerperiode van 2012 is een groot deel van de tijd alleen het zogenoemde boil-off gas geproduceerd. Dit zijn relatief kleine hoeveelheden, bestaande uit vooral methaan en wat stikstof en met een Wobbe index van 51-54 MJ/m³.

De ontwikkeling van de wereldwijde LNG transporten staat beschreven in het rapport [LNG Industry 2011](#). Hieraan kan ook een PE spectrum worden ontleend van de gerealiseerde LNG importen naar West-Europa. Dat levert onderstaande figuur op.

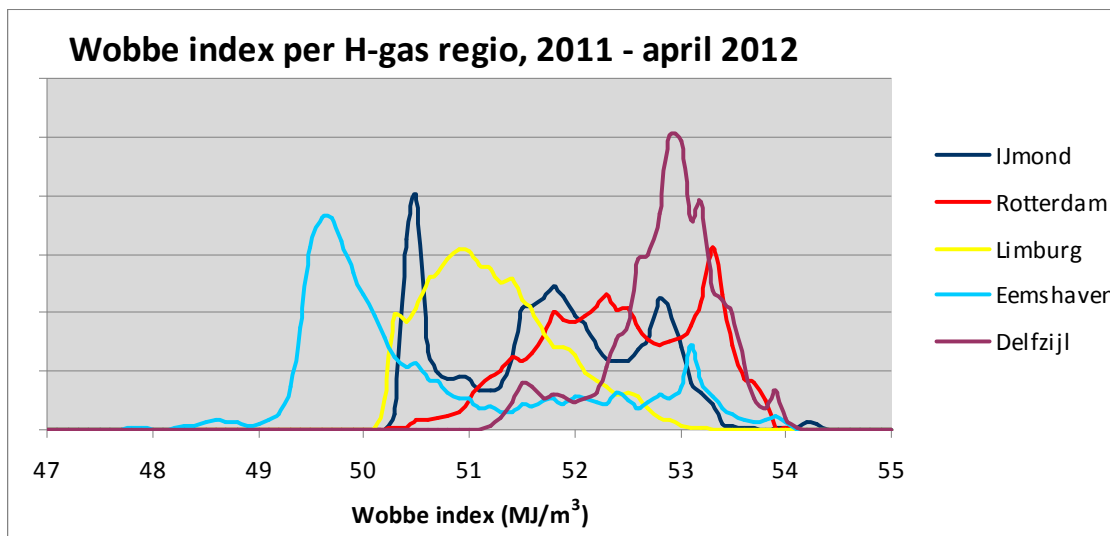
Figuur 2: PE verdeling van Europese LNG importen

Hieruit blijkt dat waarden boven een PE van 6,5 tot nu toe weinig in Europa zijn gezien. De meest extreme waarde van PE=11 hoort bij het Libische LNG dat sinds het voorjaar 2011 niet meer is geproduceerd.

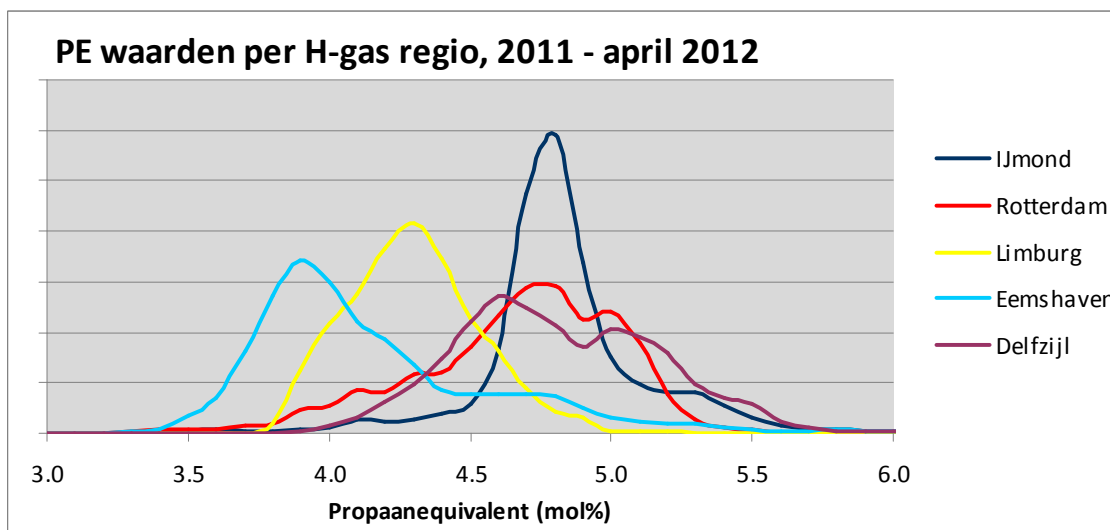
Regionaal beeld

Datum
8 februari 2013

Voor een aantal H-gas regio's in Nederland is voor een aantal relevante grootheden het recente spectrum opnieuw bepaald en in onderstaande figuren weergegeven. Deze vormen ook onderdeel van één van de presentaties die op de [H-gas workshop](#) die in juni 2012 zijn gegeven.

Figuur 3: Wobbe index per regio

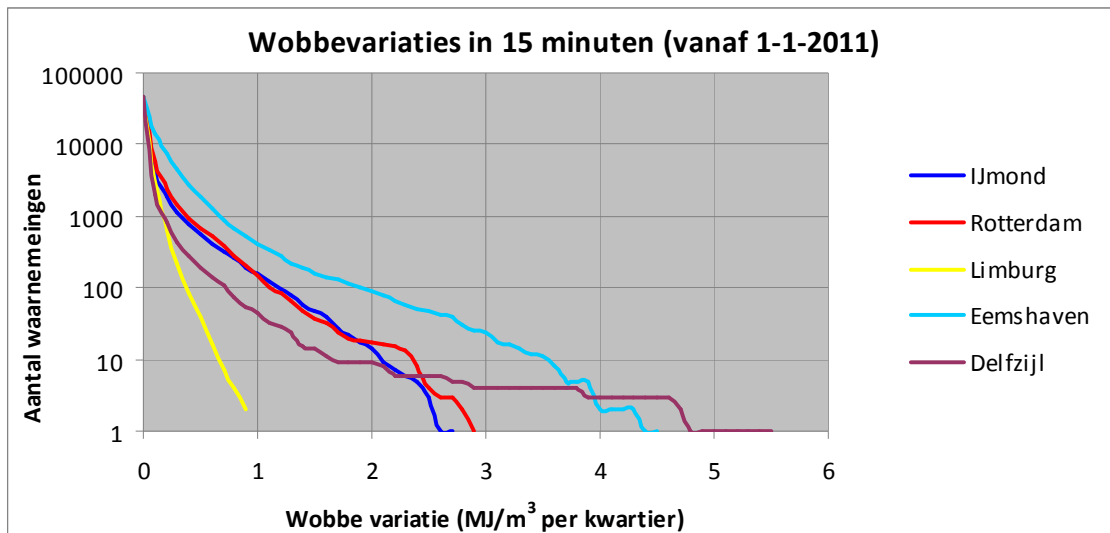
Figuur 4: Propanequivalent per regio

Als deze figuren vergeleken worden met die van eerdere periodes, blijkt het spectrum niet veel is gewijzigd. De grootste bandbreedte treedt nog steeds op in het Eemshavengebied.

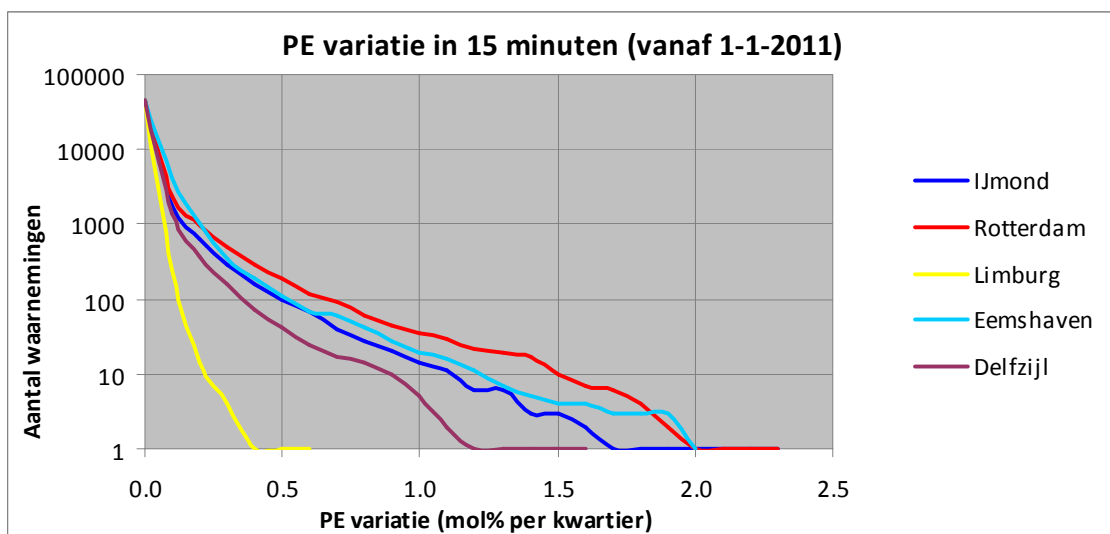
Veranderingssnelheid

Datum
8 februari 2013

Ook is een analyse uitgevoerd naar de snelheid van variatie in deze grootheden. In onderstaande figuren zijn de veranderingen per kwartier weergegeven, uitgedrukt in het aantal waarnemingen van een zekere spronggrootte. Bijvoorbeeld: Een verandering van 2 wobbepunten in de Eemshaven is in de beschouwde periode ongeveer 100 keer voorgekomen en in de IJmond ruim 10 keer. Het meest 'rustige' verloop kent de regio Limburg, met grootste veranderingen in Wobbe van minder dan 1 MJ/m³ per kwartier.

Figuur 5: *Veranderingssnelheid in Wobbe index*

Figuur 6: *Veranderingssnelheid in propaanequivalent*

Agentschap NL

Datum
8 februari 2013